

1969. I. 31. 19,00 /6/ RJ

Hozzát
Rész

Esti krónika

Csák Elemér, egy társadalmi vállalkozás nehézségeit teszi szóvá:

244
- Egy nagy kezdeményezés, lelkes társadalmi munkásainak összejövételén vettem ma részt, a Hazafias Népfront szék-
házában. A meghívó, tulajdonképen csak a szűken vett semény-
re szólt, a Népfront budapesti elnöksége, a budapesti Mű-
szaki egyetemmel és az Eötvös kollégiummal, szocialista szer-
ződést kötött a Kerepesi temetőben létesítendő nemzeti
Panteonnak, nagy halottjaink sarkertjének segítésére. A szer-
ződés ünnepélyes aláírása után, kibontakozott eszmecsere
azonban, nemcsak a kezdeményezés részleteibe adott betekin-
tést, hanem sok problémát is feltárt. Olyan nehézségeket, me-
lyek haladéktalan megoldása nélkül, a közvélemény kívánságá-
ra meghirdetett nemzeti akció nem, vagy csak Pótolhatatlan
veszteségeket okozó késéssel érheti el célját. De, nézzük az
eseményeket, időrendben.

1956-ban, a Fővárosi Tanács, a Kerepesi temetőt védett terü-
letté nyilvánította. 1964-ben, intézkedést hoztak, a 100 hektá-
ros terület rendezésére. A múlt év márciusában, a Népfront IV
országos kongresszusa napirendre tűzte, nemzeti Panteon létesítését

a temetőben. A múlt év végén, egy akció bizottság irányításával, egyetemi hallgatók és oktatók, társadalmi munkában kezdtek hozzá az első elképzelések megvalósításához. A Műszaki egyetem építőmérnöki karának diákjai, szabad óráikban geodéziai méréseket végeznek, eddig mintegy 40.000 forint értékben. Az Eötvös kollégium és további 3 diákok otthon lakói, egyetemisták, a temetőben nyugvó halottak életrajzáinak összegyűjtésével segítik annak a megállapítást, kinek a hamvai őrzendők meg a sírkertben. Tulajdonképpen, ennyi a végzett munka látható eredménye és ez nem kevés. De mindez társadalmi munkában és eléggé szűk körben folyik. Az életrajzi adatok kutatói, esetleg visszautasításban részesülnek, egyes intézményeknél. Hiányzanak az alapvető anyagi feltételek, így tehát nem véletlen, hogy a munka, ha nagy lelekesedéssel is, lassan halad. Az idő múlásával, vésztes gyorsasággal mennek tönkre, a Kerepesi temetőben a síromlékek, nagy művészeink alkotásai, melyeknek csupán nyersanyag, kőértéke, egy neves szobrászokból, építészekből álló önkéntes bizottság felmérései szerint, több mint 25 millió forint. Műértékük pedig, felbecsülhetetlen. Azt már nem is említve, hogy néhány nagy halottunk sírja elhanyagolt. A kollégiumnak is nevet adó, Eötvös József földi maradványai pedig megbolygatva, szanaszét hevernek, Erosiben. És e gondok közt is, a legnagyobb, a problémáknak sok esetben okozója az, hogy a sírkert létrehozására indult vállalkozás még ma sem vált intézményessé. Következésképp, nem öltött országos méreteket. A Népfront és a Fővárosi Tanács ugyan elkészítette, a Nemzeti Panteon megalapításának terveit és előzetes költségvetését

hogy a Minisztertanács elő terjessze, de a beadvány, hosszú ideje, valahol a szakkbizottságok asztalában fekszik és nem jutott el a kormányhoz. Az első lépések megtörténtek, a továbbiakban, roszgáos összefogásra van szükség, védnökségre, nem utolsó sorban, olyan őszinte lelkesedésre, melynek eddig is, szép példáját adták a fiatalok és a Hazfias Népfront aktivistái.